

به نام خدا

برنامه راهبردی واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان امام خمینی (ره)

سال ۱۴۰۳-۱۴۰۶

فهرست مطالب

5.....	مقدمه
6-7.....	وضعیت موجود
8	رسالت ماموریت (Mission)
8	چشم انداز دورنما (Vision)
8.....	ارزش ها (Values)
9	ذینفعان
9	تحلیل عوامل درونی
9	نقاط قوت S (Strengths)
9	نقاط ضعف Weaknesses (W)
10	تحلیل عوامل بیرونی
10	فرصت ها Opportunities (O)
10	16 تهدیدها Threats (T)
11.....	اهداف
11	اهداف کلی
11	اهداف اختصاصی (Goals)
12.....	استراتژی ها (Strategy)
12	استراتژی های هدف اختصاصی اول (تشویق و ترغیب محققین جهت پژوهشهای بالینی در دانشگاه)
13	استراتژی های هدف اختصاصی دوم (فراهم آوردن تسهیلات مورد نیاز پژوهش های بالینی)
14	استراتژی های هدف اختصاصی سوم (توانمند سازی اعضای هیئت علمی، دانشجویان و سایر محققین)

استراتژي هاي هدف اختصاصي چهارم (ارتقا کمي و کيفي مقالات پژوهشي) 15

استراتژي هاي هدف اختصاصي پنجم (حمایت مالي از پژوهش هاي باليني) 16

جدول 1- برنامه عملياتي استراتژي ها براي رسيدن به اهداف واحد توسعه تحقيقات باليني 17-18-19

مقدمه

پژوهش های بالینی از اهمیت فوق العاده ای به جهت تاثیر آن بر درمان، پیشگیری بیماری ها و توصیف موارد جدید و نادر، کنترل بیماری های شایع منطقه و همچنین امکان انجام مداخلات اثربخش برخوردار است لیکن موانع متعددی در راستای به کارگیری ابزار پژوهش و برخورداری جامعه از نتایج آن وجود دارد.

تلاش جهت توسعه پژوهش های کاربردی و گسترش مرزهای دانش موجب شکل گیری تفکر حمایت از تحقیقات بالینی با استفاده از ظرفیتهای بالقوه بیمارستان ها و اعضا هیئت علمی در بیمارستان های آموزشی درمانی از طرف معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شد.

بر این اساس واحدهای توسعه تحقیقات بالینی و شوراهای پژوهشی بیمارستانها با هدف ترغیب و توانمند سازی اعضای هیئت علمی و فراهم نمودن تسهیلات جهت انجام پژوهش در بیمارستان های آموزشی تشکیل شده اند.

در این راستا حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه نیز پیشنهاد راه اندازی و استقرار این واحد را در بیمارستان امام خمینی (ره) اهواز به وزارت متبوعه ارسال نمود که بحمدالله مورد موافقت قرار گرفت.

این مرکز انتظار دارد با کمک و همراهی اعضای محترم هیئت علمی بیمارستان اقدامات موثری را در جهت ساماندهی تحقیقات دانشجویی، پایان نامه ها و طرح های تحقیقاتی در راستای کاربردی کردن آنها و تولید علم در قالب مقالات، سخنرانی ها و روشها و... به مرحله عمل در آورد.

وضعیت موجود

پژوهش های پزشکی و بالینی که با گسترش شناخت عوامل بیماری زا و اقدامات و پیشگیری های لازم می تواند موجب ارتقای سطح علمی نیروی انسانی و رشد و بالندگی در توسعه بهینه اقتصادی و اجتماعی شود، متأسفانه عوامل بازدارنده متعددی از قبیل ضعف شدید در سیاست گذاری های کلان پژوهشی، فقدان نظام اولویت گذاری، عدم وجود ارتباط شبکه ای بین پژوهشگران، ضعف شدید در زیر ساخت های پژوهشی در کشور و فقدان قابلیت ها و توانمندی های پژوهشی در سطوح مختلف باعث شده است که محققین دستاورد در خور توجهی از تلاش های پژوهشگرانه خود در بخش بالینی نداشته باشند.

بخشی از موانع موجود در تحقیقات بالینی می تواند به مواردی نظیر سیاست گذاری های غیرمنطبق بر رسالت آموزشی و پژوهشی در دانشگاه ها، نامناسب بودن نظام آموزش بالینی برای تربیت پژوهشگر، ارزش گذاری ضعیف و نامناسب برای فعالیت های پژوهشی، شفاف نبودن وظایف پژوهشی هیأت علمی، عدم وجود ساختار پژوهشی در گروه های بالینی، ضعف نظام اطلاعات پایه در بخش بالینی (مراکز پزشکی، بانکهای اطلاعاتی)، هدفدار نبودن برنامه های پژوهشی علوم بالینی و ضعف شدید ارتباط بین گروه های بالینی با گروه های علوم پایه، صنعت، آمار و اپیدمیولوژی اطلاق گردد. ولی آنچه در حال حاضر به چشم می خورد عواملی از قبیل نداشتن انگیزه برای تحقیق به دلیل عدم پاسخ به نیازهای مالی محقق، حاکمیت بوروکراسی محض بر مسائل مالی و اداری تحقیق، بی میلی اساتید به ارتقاء علمی، جدی نبودن سهم تحقیق بر ارتقاء و احساس وجود روابط به جای ضوابط برای تصویب طرح ها و فرآیندهای توسعه تحقیق در سطح ملی است. از طرف دیگر نداشتن مهارت کافی در زمینه متدولوژی تحقیق، زبان خارجی، روش دسترسی به منابع، استفاده از رایانه، نحوه نگارش مقاله و پایین بودن سطح کیفی برخی پژوهشگران کشور نیز واقعیتی است که نمی توان براحتی از کنار آن رد شد.

عدم وجود امکانات لجستیکی نیز مزید بر علت می باشد. چرا که محدودیت دسترسی به منابع اعم از نیروی انسانی به عنوان همکار، تجهیزات و مواد مصرفی به خصوص در پروژه هایی که ارز خارجی مورد نیاز است، دریافت منابع کامل کتب و ژورنال ها و ... و در بخش مربوط به موضوع تحقیق و انتشار نتایج آن می توان مواردی نظیر تکراری بودن موضوعات، عدم رعایت روش نظام یافته در امر تحقیق پیرامون موضوع انتخابی، مشکلات پذیرش

مقالات در مجلات معتبر خارجی بدلیل ضعف متدولوژی و احیاناً موضوعات سیاسی و همچنین مشکلات مالی و کسب روایید در خصوص ارایه مقالات در سمینارها و کنفرانس های خارج از کشور نیز مشکلاتی هستند که محققین ما با آنها درگیر هستند.

در یک بررسی که با هدف تعیین موانع تحقیق در ایران انجام شد از نظر محققین 3 عامل عمده محدود کننده تحقیقات، عدم وجود فرهنگ کار گروهی، قوانین و مقررات محدود کننده مالی و اداری و دیوانسالاری اداری حاکم بر بررسی و تصویب طرح ها عنوان گردید.

نقش گسترده دانشگاه ها در پژوهش هر کشور، تنها به حمایت مالی و علمی از مراکز و طرح های تحقیقاتی محدود نمی شود، تربیت و پرورش پژوهشگران از موارد مهمی است که لازمه حفظ نقش دانشگاه ها را در امر توسعه پایدار هر کشور پررنگ تر می کند.

بر اساس اهمیت تحقیقات بالینی کاربردی و نقش آن در ارتقاء سلامت کشور و از جهت دیگر با توجه به ضعف کیفی و کمی در اینگونه پژوهش ها در مجموعه تلاش های پژوهشی دانشگاه های کشور و با توجه به اهداف برنامه چهارم توسعه پزشکی که مراکز « درمانی آموزشی » به مراکز « آموزشی، پژوهشی و درمانی » تبدیل خواهند شد، ضرورت تشکیل واحدهای پژوهشی بالینی در درون فیلد آموزشی درمانی که همان بیمارستان ها می باشند اجتناب ناپذیر است. هدف این واحد ایجاد و ارتقاء توانمندی های پژوهشی و تشویق و ترغیب اعضاء هیئت علمی در انجام پژوهش های بالینی می باشد.

1. رسالت ماموریت (Mission)

توسعه کمی و کیفی پژوهش های بالینی و هدایت آنها در جهت بکار گیری نتایج تحقیقات کاربردی و بنیادی

2. چشم انداز دورنما (Vision)

این واحد به عنوان یک مرکز توسعه تحقیقاتی خلاق و پیشرو در زمینه پژوهش های بالینی با گروه های پژوهشی متعدد در سطح کشور و منطقه شناخته خواهد شد .

3. ارزش ها (Values)

- رعایت استانداردها و آداب پذیرفته شده ملی و بین المللی در طراحی و اجرای تحقیقات بالینی
- حفظ محرمانه بودن اطلاعات و رعایت اخلاق در پژوهش
- پایبند بودن به کار تیمی و انجام تحقیقات بالینی صحیح و سالم
- رعایت حقوق مادی و معنوی کلیه پرسنل و پژوهشگران مرکز
- فراهم سازی فرصت عادلانه استفاده از امکانات تحقیق برای علاقمندان
- تربیت نیروهای متخصص پژوهشگر و کارآمد
- توجه به تولید علم و جذب منابع خارج از سیستم

4. ذینفعان

- ◀ مردم و جامعه
- ◀ دانشگاه های علوم پزشکی و سایر مراکز تحقیقاتی
- ◀ جامعه پزشکی و بهداشتی (متخصصین، کارشناسان، تکنسین ها و دانشجویان)
- ◀ سازمان های منطقه ای و بین المللی
- ◀ پرسنل مرکز

تحلیل عوامل درونی

نقاط قوت (Strengths S)

- ◀ S1: مطرح بودن مرکز آموزشی-درمانی امام خمینی (ره) اهواز بعنوان مرکز ریفرال در استان
- ◀ S2: وجود گروه های آموزشی متعدد و حضور اساتید مجرب و متخصص
- ◀ S3: حضور دانشجویان در تمام مقاطع اعم از دکتری تخصصی، دکتری عمومی، کارشناس ارشد و کارشناسی
- ◀ S4: دسترسی به داده ها و اطلاعات بیماران
- ◀ S5: وجود امکانات تشخیصی و درمانی
- ◀ S6: برگزاری جلسات منظم شورای پژوهشی

نقاط ضعف (Weaknesses W)

- ◀ W1: کمبود فرصت اعضاء هیئت علمی بالینی برای پژوهش
- ◀ W2: عدم تخصیص منابع مالی کافی و به موقع
- ◀ W3: سرعت پائین اینترنت جهت جستجو در سایت های معتبر علمی
- ◀ W4: فضای فیزیکی نامناسب

تحلیل عوامل بیرونی

فرصت ها (O) Opportunities

- 1: O سیاست حمایتی وزارت متبوع و دانشگاه از طرح های تحقیقاتی
- 2: O امکان انجام طرح های تحقیقاتی مشترک از طریق لینک شدن با سایر دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی در کشور
- 3: O نگرش مثبت و توجه مسئولین به اهمیت تحقیقات بالینی
- 4: O استفاده از گرنت های بیرون دانشگاه
- 5: O استفاده از پتانسیل اساتید سایر دانشگاه های کشور برای برگزاری کارگاه های مشترک
- 6: O بسترسازی انجام کارهای تحقیقاتی در بین دانشجویان جوان و علاقه مند

تهدیدها (T) Threats

- 1: T پایین بودن تخصیص مالی و اعتبارات تحقیقات در سطح کشور و دانشگاه
- 2: T عدم وجود گرانت های حمایتی برای تحقیقات در سطح دانشگاه
- 3: T نوپا بودن واحد تحقیقات بالینی
- 4: T عدم نیازسنجی مناسب تحقیقات با نیازهای جامعه
- 5: T عدم ثبت منسجم داده های مربوط به بیماران در اکثر بیماری ها

اهداف

◀ اهداف کلی

- توسعه کمی و کیفی پژوهش های بالینی و هدایت آنها به سوی اولویتهای این واحد با همکاری شورای پژوهشی بیمارستان امام خمینی ارومیه برای رسیدن به اهداف اختصاصی.

◀ اهداف اختصاصی (Goals)

۱. G1: تشویق و ترغیب محققین جهت پژوهش های بالینی در سطح دانشگاه
۲. G2: فراهم آوردن تسهیلات مورد نیاز پژوهش های بالینی
۳. G3: توانمندسازی اعضای هیئت علمی، دانشجویان و سایر محققین
۴. G4: ارتقا کمی و کیفی مقالات پژوهشی
۵. G5: حمایت مالی از پژوهشهای بالینی

استراتژی‌ها (Strategy)

◀ استراتژی‌های هدف اختصاصی اول (تشویق و ترغیب محققین جهت پژوهشهای بالینی در دانشگاه)

۱. S1: پیگیری اختصاص امتیاز خاص جهت ارتقاء برای کارهای تحقیقاتی بالینی و پایان نامه های بالینی در مقایسه با کارهای توصیفی که اساتید بالینی راهنمایی آنها را برای اینترنت ها و رزیدنت ها تقبل می کنند. این استراتژی بر اساس مقایسه کار صرف شده برای یک پایان نامه توصیفی و پایان نامه بالینی به صورت مدون و مستند صورت خواهد گرفت.

۲. S2: برگزاری دوره های عملی و کارگاهی روش تحقیق بالینی بر اساس نیازسنجی از اعضای محترم هیئت علمی بیمارستان که با استفاده از نیروهای علاقمند خود مرکز و نیز بهره گیری از اساتید سایر دانشگاه ها با مساعدت معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه و ارائه ی گواهی حضور و شرکت در کارگاه عملی خواهد شد.

۳. S3: برگزاری کلاس هایی در باره نحوه تهیه و تدوین طرح تحقیقاتی و پوپوزال نویسی برای اساتید، رزیدنت ها و اینترنت ها بر اساس سیاست های استراتژی دوم انجام خواهد گردید.

۴. S4: تکمیل CV اعضای شورای پژوهشی و اساتید هیئت علمی جهت بارگذاری در وب سایت مرکز

◀ استراتژی های هدف اختصاصی دوم (فراهم آوردن تسهیلات مورد نیاز پژوهش های بالینی)

۱. S₁: پیگیری اختصاص فضای فیزیکی مناسب از طرف ریاست محترم بیمارستان بر اساس وسعت کار و اهمیت اهدافی که واحد در جهت تحقق آنها برنامه ریزی می کند.
۲. S₂: تجهیز واحد توسعه تحقیقات بالینی به منابع سخت افزاری از جمله کامپیوتر، پرینتر،....
۳. S₃: طراحی سایت برای واحد توسعه تحقیقات بالینی
۴. S₄: بکار گیری حداقل دو نفر مشاور متخصص آمار زیستی جهت راهنمایی و ارائه مشاوره برای مراجعین از انتخاب موضوع تا تهیه گزارش پایانی

◀ **استراتژی های هدف اختصاصی سوم (توانمند سازی اعضای هیئت علمی، دانشجویان و سایر محققین)**

۱. S: آموزش چگونگی جستجوی منابع تحقیقاتی برای اساتید، رزیدنت ها و اینترن ها و سایر محققین به منظور

هدفمند کردن جستجو در وب ها و دستیابی به مقالات معتبر

۲. S: آموزش نحوه تهیه مقاله و تعیین مجله مناسب جهت ارسال مقاله

۳. S: آموزش چگونگی ورود اطلاعات در نرم افزارهای آماری توسط اساتید آمار دانشگاه که برای تمام

همکاران علاقمند برگزار خواهد گردید.

۴. S: آموزش مقدماتی Excel و SPSS و سایر نرم افزارهای آماری بنا به درخواست برای محققین در تمام

سطوح

۵. S: آموزش چگونگی تهیه پروپوزال برای دانشجویان محترم پزشکی، کارشناسی ارشد و رزیدنت ها توسط

اساتید دانشگاه

۶. S: برگزاری کارگاه های آموزشی

◀ استراتژی های هدف اختصاصی چهارم (ارتقا کمی و کیفی مقالات پژوهشی)

۱. S: ارائه ی مشاوره در طراحی و متدولوژی انواع مطالعات که متخصصین محترم آمار مستقر در واحد توسعه تحقیقات بالینی با برنامه ریزی مدون جهت اختصاص وقت برای محققین محترم اعضای هیئت علمی ، رزیدنت ها و سایر دانشجویان اقدام خواهد کرد.
۲. S: مشاوره در جهت نحوه تهیه و تنظیم مقاله از نظر رعایت اصول مقاله نویسی ، ویرایش، رعایت نکات دستور زبان انگلیسی و ...
۳. S: مشاوره در نحوه رفرنس نویسی و آموزش نرم افزار End note
۴. S: مشاوره جهت چگونگی پذیرش و چاپ مقالات در مجلات معتبر داخلی و خارجی و ارائه اطلاعات مورد نیاز محققین در حیطه های مختلف تحقیقات بالینی در مجلات معتبر
۵. S: مشاوره در جهت چگونگی چاپ و انتشار کتب بالینی در انتشارات دانشگاه
۶. S: همکاری با اساتید محترم در جهت استفاده از نتایج کارهای تحقیقاتی آنها برای تهیه مقالات بمنظور افزایش تعداد مقالات

◀ استراتژی های هدف اختصاصی پنجم (حمایت مالی از پژوهش های بالینی)

با توجه به اینکه رسیدن به این هدف تابع مقررات مالی دانشگاه می باشد لذا اقدامات عملی نیز بیشتر بر اساس سیاست گزاری های پولی دانشگاه و به طریق اولی وزارت متبوع خواهد بود. موارد زیر می تواند به صورت پیشنهاداتی در جهت حمایت مالی از پژوهش های بالینی به مراکز بالاتر تصمیم گیرنده منعکس و پیگیری شود:

۱. S1: پاداش مقالات بالینی نسبت به مقالات توصیفی ضریب بیشتری را به خود اختصاص دهد.
۲. S2: برای اساتیدی که کارهای تحقیقاتی بالینی انجام می دهند به نسبت کیفیت مقاله ای که به چاپ رسانده اند در پرداخت کارانه تقدم زمانی در نظر گرفته شود.
۳. S3: با توجه به صرف وقت بیشتری که استاد بالینی برای انجام یک تحقیق یا راهنمایی پایان نامه بالینی صرف می کنند حق الزحمه ای تحت عنوان مثلا پژوهانه در نظر گرفته شود.

جدول برنامه عملیاتی استراتژی ها برای رسیدن به اهداف واحد توسعه تحقیقات بالینی ۱۴۰۳

ردیف	عنوان فعالیت	مسئول اجرا	شیوه اجرا	تاریخ شروع	تاریخ پایان
1	تسهیل روند تصویب طرح های تحقیقاتی مرتبط با کووید-۱۹	معاونت پژوهشی بیمارستان و سرپرست واحد تحقیقات بالینی	حمایت از انجام طرح های تحقیقاتی	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
2	ارائه مشاوره های مجازی به اعضای هیئت علمی / محققین و دانشجویان در دوران کرونا	واحد توسعه تحقیقات بالینی	ارائه مشاوره های لازم آموزشی	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
3	به روز رسانی وب سایت واحد توسعه تحقیقات بالینی	کارشناس پژوهشی واحد	آپدیت کردن مطالب سایت	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
4	مشاوره های آماری	مشاور آماری مستقر در واحد	ارائه مشاوره های لازم	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	۱۴۰۳/۱۲/۳۰

۱۴۰۳/۱۲/۳۰	بصورت روزانه برای اعضای هیئت علمی و محققین انجام می شود.	۱۴۰۳/۰۱/۰۱					
۱۴۰۳/۱۲/۳۰	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	-	ارائه مشاوره های لازم	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	آموزش نحوه تهیه مقاله و تعیین مجله مناسب جهت ارسال مقاله	5
۱۴۰۳/۱۲/۳۰	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	-	ارائه مشاوره های لازم	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	آموزش چگونگی جستجوی منابع تحقیقاتی برای اساتید، رزیدنت ها و اینترن ها و سایر محققین به منظور هدفمند کردن جستجو در وب ها و دستیابی به مقالات معتبر	6
۱۴۰۳/۱۲/۳۰	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	-	ارائه مشاوره های لازم	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	آموزش چگونگی ورود اطلاعات در نرم افزارهای آماري	7
۱۴۰۳/۱۲/۳۰	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	-	ارائه مشاوره های لازم	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	آموزش مقدماتی Excel و SPSS و سایر نرم افزارهای	8

						آماري بنا به درخواست براي محققين در تمام	
--	--	--	--	--	--	---	--

04

۹	آموزش چگونگی نوشتن پروپوزال برای دانشجویان محترم پزشکی، کارشناسی ارشد و رزیدنت ها	کارشناسان ارشد اپیدمیولوژی مستقر در واحد	ارائه مشاوره های لازم	-	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
10	مشاوره در نحوه رفرنس نویسی و آموزش نرم افزار End note	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	ارائه مشاوره های لازم	-	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
11	مشاوره جهت چگونگی پذیرش و چاپ مقالات در مجلات معتبر داخلی و خارجی و ارائه اطلاعات مورد نیاز محققین در حیطه های مختلف تحقیقات بالینی در مجلات معتبر	کارشناسان ارشد آمار مستقر در واحد	ارائه مشاوره های لازم	-	۱۴۰۳/۰۱/۰۱	مشاوره ها بصورت روزانه انجام می شوند	۱۴۰۳/۱۲/۳۰
12	واحد سمعی و بصری	مستقر در معاونت پژوهشی	پیگیری و برگزاری مدون کارگاه های آموزشی		۱۴۰۳/۰۱/۰۱	به صورت روزانه	۱۴۰۳/۱۲/۳۰

